

31.10.1. Tjekliste i forbindelse med afskedigelse af statstjenestemænd

For dommere m.fl. og tjenestemænd i folkekirken henvises til særbestemmelser i [tjenestemandenslovens kap. 7 og 9](#).

I Regler

1. Tjenestemandensloven (TL), §§ 26-33.
2. Forvaltningsloven, jf. lbkg 988 9/10 2012.
3. Fmst. cirk. 1/9 2001 om afsked af tjenestemænd i staten og folkekirken m.fl. på grund af svagelighed og sygefravær.

II Afskedskompetence

1. Kongeligt udnævnte tjenestemænd afskediges af Kongen/Dronningen, jf. TL § 26, stk. 1.
2. a. Andre tjenestemænd afskediges af den minister, de hører under, eller af den, der bemyndiges dertil, jf. TL § 26, stk. 2.
b. Uansøgte afskedigelser af varigt ansatte tjenestemænd kan kun foretages af ministeren, jf. TL § 26, stk. 2. Dog udelukkes ikke intern delegation fra ministeren til departementet.

III Afskedsårsager

1. Efter ansøgning fra tjenestemanden selv, jf. TL § 27.
2. Uden ansøgning, jf. TL § 28, på grund af:
 - a. Alder, jf. TL §§ 29, 34, stk. 2, og 43a, samt anden relevant lovgivning eller aftale.
 - b. Helbredsmæssige forhold.
 - c. Ikke tilfredsstillende prøveansættelse.
 - d. Ændringer i forvaltningens organisation eller arbejdsform eller bevillingsmangel (stillingsnedlæggelse/ opgavebortfald).
 - e. Samarbejdsvanskeligheder eller tjenestemandens uegnethed til at bestride sin stilling.
 - f. Disciplinærforhold.

IV Afskedsvarsler

1. Ansøgt afsked.
 - a. Tjenestemænd på prøve.
De første 6 måneder: 14 dages varsel til udgangen af en måned, jf. TL § 33, stk. 1.
Herefter: 1 måneds varsel til udgangen af en måned, jf. TL § 33, stk. 1.
 - b. Øvrige tjenestemænd.
3 måneders varsel til udgangen af en måned, jf. TL § 27.
 - c. Efter ønske fra tjenestemanden kan der bevilges kortere varsel.
2. Uansøgt afsked.
 - a. Tjenestemænd på prøve.
De første 6 måneder: 14 dages varsel til udgangen af en måned, jf. TL § 33, stk. 2.
Herefter 3 måneders varsel til udgangen af en måned, jf. TL § 27.
 - b. Øvrige tjenestemænd.
3 måneders varsel til udgangen af en måned, jf. TL § 28.
 - c. Ved afsked af disciplinære årsager kan varslet forkortes, evt. helt bortfalde, jf. TL § 28.

V Procedureregler

1. Ansøgt afsked.
Hvis ansøgningen er begrundet i helbredsmæssige årsager, skal der, inden tjenestemanden meddeles afsked: Indhentes en udtalelse fra Moderniseringsstyrelsen om tjenestemandens krav på pension, jf. TL § 31, stk. 2.
2. Uansøgt afsked.
Hvis afskedigelsen er begrundet i andet end pligtig afgangsalder, skal der, inden tjenestemanden varsles til afsked:
 - a. Gives centralorganisationen adgang til at udtale sig om den påtænkte afskedigelse, jf. TL § 31, stk. 1, medmindre forholdet har været afholdt efter TL §§ 20-22.

- b. Foretages partshøring af tjenestemanden i henhold til forvaltningslovens §§ 19 og 20. Partshøringen skal i visse tilfælde være udvidet partshøring. I høringsbrevet henvises også til TL § 31, stk. 1, (medmindre forhør har været afholdt efter TL §§ 20-22). Det oplyses endvidere, at spørgsmålet om pension er forelagt Moderniseringsstyrelsen.
- c. Indhentes en udtalelse fra Moderniseringsstyrelsen om tjenestemandens krav på pension, jf. TL § 31, stk. 2, og eventuel rådighedsløn/ventepenge. For tjenestemænd på prøve, jf. TL § 33, stk. 3, dog kun i de tilfælde, hvor der opstår spørgsmål om evt. ret til pension efter TPL kap. 2 og 7.
- d. Foretages partshøring af tjenestemanden om Moderniseringsstyrelsens udtalelse.
- e. Foreligge en beslutning om afsked fra vedkommende minister, jf. TL § 26 (for kongeligt udnævnte fra Kongen/Dronningen).

I stedet for to partshøringer kan der foretages én samlet høring, når Moderniseringsstyrelsens udtalelse foreligger, men personalepolitiske hensyn vil ofte tale for, at tjenestemanden så hurtigt som muligt bliver bekendt med den påtænkte afskedigelse.

VI Ekspedition af sager om afskedigelse af tjenestemænd

1. Ansøgt afsked.
 - a. Almindelige tjenestemænd
 - Arbejdsgiveren meddeler tjenestemanden, at afsked er bevilget.
 - Der udfyldes herefter af arbejdsgiveren og tjenestemanden et digitalt pensionsberegningsskema på www.pensab.dk (arbejdsgiver) og på www.tjenestemandspension.dk (tjenestemanden).. Arbejdsgiveren sender det udfyldte pensionsberegningsskema via www.pensab.dk til Udbetaling Danmark for beregning og evt. udbetaling af pension. Der vedlægges en registerudskrift fra PENSAB om vedkommende tjenestemand's pensionsalder mv.
 - Meddelelse om pensionens størrelse mv. sendes til tjenestemanden direkte fra Udbetaling Danmark.
 - b. Kongeligt udnævnte tjenestemænd.
 - Der fremsendes en forestilling via ministeren til Kongen/Dronningen til underskrift (accept). Om formuleringen se pkt. VII Kongelig forestilling.
 - Når forestillingen kommer retur med underskrifter (accept), meddeles tjenestemanden afsked, bilagt kopi af forestillingen.
 - Der bringes meddelelse om afsked i Statstidende.
 - Vedrørende pensionsberegningsskema, se ovenfor under nr. 2 "Almindelige tjenestemænd."
2. Afsked på grund af alder.
 - a. Almindelige tjenestemænd.
 - Afskedigelse sker ved brev fra ministeren.
 - Når afskedigelse er meddelt, udfylder arbejdsgiveren/tjenestemanden et digitalt pensionsberegningsskema. Se ovenfor under nr. 2 "Almindelige tjenestemænd". - Meddelelse om pensionens størrelse mv. sendes til tjenestemanden direkte fra Udbetaling Danmark.
 - b. Kongeligt udnævnte tjenestemænd.
 - Der fremsendes en forestilling om afskedigelse på grund af alder via ministeren til Kongen/Dronningen så betids, at afskedigelsen kan være meddelt tjenestemanden senest 3 måneder inden udgangen af den måned, fra hvilken afskedigelsen regnes.
 - Når forestillingen kommer retur med underskrift (accept), fremsendes/gives meddelelse herom til tjenestemanden, bilagt kopi af forestillingen.
 - Der bringes meddelelse om afsked i Statstidende.
 - Vedrørende pensionsberegningsskema, se ovenfor under nr. 1a: "Almindelige tjenestemænd."
3. Uansøgt afsked (bortset fra afsked på grund af alder). Efter høringsfristernes udløb (se V, 2) tages stilling til evt. indsigelser fra tjenestemanden eller centralorganisationen. Der sendes meddelelse til tjenestemanden om afsked som anført nedenfor under "Almindelige tjenestemænd." og "Kongeligt udnævnte tjenestemænd.". Brevet skal indeholde en begrundelse for afgørelsen, jf. forvaltningslovens §§ 22 og 24, samt meddelelse om pension mv.
 - a. Almindelige tjenestemænd.
 - Der tilsendes tjenestemanden anbefalet brev om afskedigelse med ministerens underskrift.

- b. Kongeligt udnævnte tjenestemænd.
- Der fremsendes en forestilling via ministeren til Kongen/Dronningen til underskrift. Om formuleringen se pkt. VII Kongelig Forestilling.
 - Når forestillingen kommer retur med underskrift (accept), fremsendes/gives meddelelse herom til tjenestemanden, bilagt kopi af forestillingen.
 - Der bringes meddelelse om afsked i Statstidende.

Ad "Almindelige tjenestemænd." og "Kongeligt udnævnte tjenestemænd."

- Ansættelsesmyndigheden beregner og udbetaler rådighedsløn/ventepenge til de tjenestemænd, der har krav herpå, og giver tjenestemanden besked om størrelsen af rådighedslønnen/ventepenge.
- Ansættelsesmyndigheden tilbyder tjenestemænd, der afskediges med rådighedsløn/ventepenge, fortsat medlemskab af gruppelevsordningen.
- Senest 3 måneder før ophør af rådighedsløn/ventepenge – for de tjenestemænd, der har krav på pension – udfylder arbejdsgiveren og tjenestemanden et pensionsberegningsskema, se ovenfor under nr. 1a: "Almindelige tjenestemænd.". Kopi af udtalelsen fra Moderniseringsstyrelsen om tjenestemandens krav på pension skal vedlægges. Sagen sendes via www.pensab.dk til Udbetaling Danmark, som sørger for beregning og udbetaling af pension efter ophør af rådighedsløn/ventepenge.
- Meddelelse om pensionens størrelse/opsat pension mv. sendes til tjenestemanden fra Udbetaling Danmark.
- Ansættelsesmyndigheden orienterer Forenede Gruppeliv, hvis tjenestemanden fratræder på grund af 2/3 erhvervsudygtighed som følge af sygdom eller ulykkestilfælde.

VII Kongelig forestilling

Eksempel på ordlyd af forestilling om afskedigelse:

"[stillingsbetegnelse navn] i [institution] har begæret sig afskediget med pension med udgangen af [måned år].

Det indstilles derfor, at [stillingsbetegnelse navn] i [institution] afskediges med pension fra udgangen af [måned år]".